

UCHWAŁA NR XXV/208/20
RADY MIEJSKIEJ W MSZCZONOWIE

z dnia 28 października 2020 r.

w sprawie uchwalenia trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mszczonów na lata 2020-2022

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 713.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mszczonów na lata 2020-2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mszczonowa oraz Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszczonowie

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Łukasz Koperski

Załącznik do uchwały Nr XXV/208/20
Rady Miejskiej w Mszczonowie
z dnia 28 października 2020 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MSZCZONÓW
NA LATA 2020-2022**

SPIS TREŚCI

- 1. KWESTIA RODZINY I DZIECKA W POLITYCE SPOŁECZNEJ**
- 2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA**
- 3. DIAGNOZA SYTUACJI DZIECKA W GMINIE**
 - 3.1. NAJWAŻNIEJSZE ZAGROŻENIA I PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ**
 - 3.2. WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA I JEGO RODZINY**
 - 3.3. KWESTIA DZIECKA**
 - 3.4. PRACA Z RODZINĄ PRZEŻYWAJĄCĄ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH W GMINIE MSZCZONÓW**
 - 3.5. ZASOBY**
 - 3.6. PODSUMOWANIE DIAGNOZY**
- 4. GŁÓWNE CELE PROGRAMU**
- 5. ZADANIA PROGRAMU**
- 6. ADRESACI PROGRAMU**
- 7. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU**
- 8. REALIZATORZY PROGRAMU**
- 9. SPODZIEWANE REZULTATY**
- 10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTU**
- 11. EWALUACJA PROGRAMU**

WSTĘP

W polityce społecznej kwestie dziecka traktujemy z wielkim zainteresowaniem. Dzieje się tak, gdyż dzieci wymagają szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się przede wszystkim na ochronie praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych. Tymczasem, mimo wysiłków społeczeństwa, sytuacja dzieci i rodzin w naszym kraju daleka jest od stanu zadawalającego. Szansą na poprawę tego stanu rzeczy jest budowa lokalnych systemów profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Niniejszy dokument został opracowany w **Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mszczonowie**. Jest zgodny z art. 17. ust. 1. pkt 13. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i ma na celu wzmocnienie pozycji dziecka i rodziny na terenie gminy.

W systemie opieki nad dzieckiem – definiowanym jako obszary usług społecznych, których zadaniem jest tworzenie możliwości i poprawa warunków optymalnego rozwoju dziecka, wspieranie funkcjonowania rodziny oraz wyrównywanie dysfunkcji w zachowaniach osób bądź w sytuacjach społecznych – tradycyjnie rozróżnia się opiekę nad dziećmi o specjalnych potrzebach, tj. dziećmi z różnego rodzaju dysfunkcjami i zaburzeniami rozwojowymi oraz opiekę nad dziećmi i młodzieżą z problemami psychospołecznymi, włącznie z osobami uzależnionymi i pozostającymi w konflikcie z prawem.

Do najważniejszych elementów charakteryzujących kierunki zmian większości systemów opieki nad dzieckiem i rodziną należą:

- ekologiczne podejście do rodzicielstwa,
- zachowanie równowagi między ochroną dziecka a utrzymaniem rodziny,
- respektowanie punktu widzenia rodziców,
- model negocjacyjny jako zasada pracy z rodzinami dzieci o specjalnych potrzebach,
- zwracanie uwagi na kwestię praw dziecka i ich respektowanie,
- troska o zachowanie właściwych proporcji.

Rodzicielstwo uznawano dotąd za izolowany i jednokierunkowy proces, ograniczający się do wychowywania dzieci przez rodziców. Jeśli nastawienie rodziców wobec dziecka nie było pozytywne lub jeśli brakowało im wiedzy bądź umiejętności pedagogicznych i sprawy przybierały zły obrót, społeczeństwo uznawało rodziców za winnych, a dzieci trafiały do placówki opieki instytucjonalnej albo do rodziny zastępczej. Chociaż mówiło się o opiece nad dziećmi, w rzeczywistości była ona rozumiana raczej jako ochrona dzieci lub pomoc dzieciom znajdującym się w niebezpieczeństwie.

Nowe osiągnięcia w dziedzinie psychologii dowiodły, że rodzicielstwo to przede wszystkim proces dwukierunkowy oraz cyrkularny. Wpływ rodziców na dzieci, w zależności od cech dziecka, może być różny. Podobnie efekty niektórych działań rodzicielskich są funkcją temperamentu dziecka.

Podejście ekologiczne zakłada, że w opiece nad dziećmi powinno się uwzględniać dziecko i rodziców jako indywidualne jednostki, a także cały system rodzinny oraz środowisko. Oznacza to, że w większości krajów europejskich z coraz większą rezerwą podchodzi się do umieszczania dziecka w instytucji opieki lub w rodzinie zastępczej oraz że powstaje coraz więcej programów skoncentrowanych na rodzinie i podejmuje się coraz więcej działań wspierających rodzinę.

Preferuje się różnego rodzaju „edukacyjne wsparcie rodziny”, organizowane przez ośrodki opieki dziennej czy rodziny zastępcze oferujące opiekę dzienną. Rodzice są wspierani przez te ośrodki lub rodziny w radzeniu sobie z codziennymi problemami domowymi i wychowawczymi. Warto zwrócić również uwagę na bardziej zróżnicowane formy usług nastawionych na udzielanie pomocy większej liczbie dzieci i młodych ludzi, nasilającą się tendencję do umieszczania dzieci pod opieką krewnych oraz rosnące wysiłki w pozyskiwaniu profesjonalnych opiekunów, przygotowanych do pracy z młodymi ludźmi manifestującymi złożone problemy.

Podmiotem wskazanym do realizacji tego zadania jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszczonowie działający w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r., która definiuje pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości. Dlatego podstawowym założeniem niniejszego programu jest wsparcie rodziny w dążeniu do jej

prawidłowego funkcjonowania i zapobieganie sytuacjom przekazywania dzieci z rodzin biologicznych do pieczy zastępczej.

1. KWESTIA RODZINY I DZIECKA W POLITYCE SPOŁECZNEJ

Kwestie rodziny i dziecka stanowią ważny przedmiot zainteresowania polityki społecznej. Działalność na rzecz rodzin dotyczy wyrównywania pomiędzy nimi nieuzasadnionych i niezawinionych różnic socjalnych, tworzenia im równych szans oraz wspierania w obliczu ryzyka życiowego. Działania podejmowane na rzecz dzieci mają przede wszystkim na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz zapewnienie im ochrony w obliczu zagrożeń.

Istnieje wiele definicji rodziny. Najogólniej określa się ją jako podstawową komórkę społeczną, składającą się z rodziców (rodzica) i dzieci. Podkreśla się również instytucjonalną formę małżeństwa, poprzez którą powstaje system pokrewieństwa i dziedziczenia. Elementem wyróżniającym rodzinę jest wspólnota mieszkaniowa, tworząca najczęściej jedno gospodarstwo domowe, które może obejmować dwa, a nawet trzy pokolenia. Cechą wspólną wszystkich definicji rodziny jest to, że zapewnia ona ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Ogólnie rzecz ujmując, rodzinę charakteryzuje współwystępowanie takich elementów, jak: wspólne zamieszkanie członków, wspólne nazwisko, wspólna własność oraz wspólna kultura duchowa.

Rodzina pełni wiele funkcji mających na celu zaspokajanie potrzeb swoich członków. Przede wszystkim zapewnia prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe.

Każda rodzina tworzy własną, niepowtarzalną atmosferę życia domowego, na którą wpływają między innymi: stosunki wzajemne między małżonkami, miłość rodzicielska do dzieci, codzienne zachowania członków rodziny, kultywowanie tradycji, a także służba uznawanym wartościom.

Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży w drodze nieświadomionego często przekazywania wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne zwane dysfunkcyjnym. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość rodziców oraz przemoc w rodzinie. Są one najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Dziecko, podobnie jak rodzina, nie posiada jednoznacznej definicji. Według Kodeksu cywilnego to osoba, która nie ukończyła 18 lat i nie uzyskała pełnej zdolności do czynności prawnych. W Kodeksie karnym osobę do ukończenia 17. roku życia uważa się za nieletnią. Dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, a w ich imieniu działają rodzice lub opiekunowie prawni. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych Kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat.

Pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje się wraz z ukończeniem 18. roku życia (jedyne odstępstwo stanowi wcześniejsze zawarcie związku małżeńskiego). Dziecko pozostaje aż do uzyskania pełnoletności, tj. ukończenia 18 lat, pod władzą rodzicielską.

2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA

Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak również międzynarodowym. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18. stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozwinięcie norm zawartych w Konstytucji, a odnoszących się do rodziny, znajduje miejsce w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. W dokumencie tym unormowano problematykę zawierania i ustanawiania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Innymi regulacjami prawnymi związanymi z problematyką rodziny są Kodeksy: karny, cywilny, postępowania cywilnego i pracy. Pierwszy z nich zakłada ściganie z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do

których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka. Natomiast Kodeks cywilny, choć nie jest bezpośrednio związany z ochroną rodziny, służy jej w zakresie przepisów dotyczących ochrony praw małoletniego w obrocie prawnym oraz dotyczących zasad prawa spadkowego. Kodeks postępowania cywilnego z kolei chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Obejmuje również ustawowe zwolnienie od kosztów sądowych dla osób dochodzących roszczeń alimentacyjnych i daje możliwość występowania w tych sprawach w charakterze pełnomocnika właściwego przedstawiciela do spraw opieki społecznej organu gminy lub organizacji społecznej, mającej na celu udzielenie pomocy rodzinie. Kodeks pracy służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

Problematykę rodzinną podejmują również ratyfikowane przez Polskę akty międzynarodowe. Jednym z nich jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, której art. 16. stanowi, że rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa.

Zapis dotyczący rodziny figuruje również w pkt 16. pierwszej części Europejskiej Karty Społecznej. Mówi on, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Innym dokumentem zapewniającym ochronę rodzinie jest uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny. W dokumencie tym zapisane jest m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, czyli prawo każdego do założenia rodziny i posiadania środków na jej utrzymanie, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

Problematyka rodzinna podejmowana jest także w Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet. W dokumencie tym, w określeniu prawa kobiet do równouprawnienia i partnerstwa podkreślono m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny. Część artykułów Konwencji pozostaje w bezpośrednim związku z rodzinnymi funkcjami kobiety, ukierunkowanymi na wzmocnienie społecznego statusu rodziny.

Następnym dokumentem międzynarodowym, będącym zarazem najważniejszym aktem prawnym regulującym prawa dziecka, jest Konwencja o Prawach Dziecka. Jej postanowienia dotyczą osób, które nie ukończyły 18. roku życia i obejmują: prawa cywilne, prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania, prawo do wychowywania w rodzinie i kontaktów z rodzicami, prawa socjalne oraz kulturalne i polityczne. Konwencja ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielny podmiotem, wymagającym – ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną – szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Tworząc system ochrony dziecka, kierowano się: zasadą dobra dziecka (wszystkie działania podejmowane są w najlepiej pojętym interesie dziecka), zasadą równości (wszystkie dzieci, niezależnie od ich cech: koloru skóry, płci i narodowości, mają być równe wobec prawa), zasadą poszanowania praw i odpowiedzialności obojga rodziców za rozwój i wychowanie dziecka (ochronie podlega autonomia rodziny i prawa obojga rodziców do decydowania o sprawach dziecka) oraz zasadą pomocy państwa w zabezpieczeniu odpowiednich warunków socjalnych i zdrowotnych rodziny.

Jeszcze innym aktem prawnym zapewniającym ochronę dziecku jest Europejska Konwencja o Przystosowaniu Dzieci. Ma ona zastosowanie do dzieci, które w momencie przystosowania nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie.

3. DIAGNOZA SYTUACJI DZIECKA W GMINIE

Diagnoza została oparta na badaniu źródeł zastanych oraz analizie skonstruowanych specjalnie do tego celu ankiet, przekazanych zarówno liderom lokalnej społeczności, jak i placówkom edukacyjnym. W niniejszej diagnozie pominięto badanie metodą SWOT, ponieważ zostało ono przedstawione w strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych gminy.

3.1. NAJWAŻNIEJSZE ZAGROŻENIA I PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ

Identyfikacja najważniejszych zagrożeń dotyczących dzieci i rodziny na terenie gminy jest jednym z najistotniejszych elementów każdego postępowania diagnostycznego, mającego określić zasadnicze problemy i ewentualne kierunki ich rozwiązywania.

Bariery ograniczające możliwości prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym

Młodzież i dzieci mieszkające na terenie gminy natrafiają na następujące problemy:

- duże odległości do ośrodków kultury i sportu dla dzieci i młodzieży z terenów wiejskich,
- ograniczona liczba alternatywnych form i – co się z tym wiąże – miejsc spędzania czasu wolnego,
- nierówne szanse w dostępie do edukacji,
- ograniczony dostęp do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na niektórych obszarach wiejskich,
- występowanie barier architektonicznych,
- zbyt mała liczba świetlic środowiskowych i klubów,
- bariery komunikacyjne (za mało autobusów PKS).

Problemy

Głównymi problemami, do rozwiązania których gmina musi znaleźć odpowiednie warunki i możliwości, aby poprawić sytuację dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym, są:

- problemy finansowe wynikające z niskich zarobków rodziców, uniemożliwiające np. korzystanie z zajęć dodatkowych i dalszą edukację dzieci,
- niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodzin – niski poziom zainteresowania dzieckiem, niewłaściwe wychowanie, brak odpowiednich wzorców do naśladowania,
- brak zainteresowania rodziców problemami i rozwojem dziecka,
- utrudniony dostęp do opieki medycznej, w tym specjalistycznej,
- bardzo łatwy dostęp do środków uzależniających, czego wynikiem są coraz częstsze przypadki sięgania przez uczniów po używki (papierosy, alkohol),
- niska motywacja do nauki,
- problem uzależnienia od komputera,
- demoralizacja – naruszanie obowiązującego prawa i porządku, akty wandalizmu, objawy chuliganerii,
- przypadki agresji i przemocy w grupie rówieśniczej i w rodzinie,
- trudności z dojazdem do szkoły i na zajęcia dodatkowe.

Co należy zmienić?

W celu poprawy istniejącej sytuacji należy wprowadzić następujące rozwiązania w poszczególnych obszarach:

1. Działania w zakresie poprawy sprawności, upowszechniania sportu i organizacji wycieczek:

- organizowanie różnych form aktywnego wycieczek w czasie wolnym od nauki,
- organizowanie i dofinansowanie wycieczek zimowego i letniego,
- wspieranie Uczniowskich Klubów Sportowych,
- tworzenie, szczególnie na terenach wiejskich, infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (plac zabaw, boiska, sale gimnastyczne – np. SP w Bobrowcach),
- tworzenie nowych sekcji w klubach sportowych zgodnie z oczekiwaniami młodzieży,
- bezpłatne udostępnienie młodzieży kortu tenisowego (w niektóre dni),
- zwiększenie liczby pozalekcyjnych zajęć sportowych i zapewnienie na nie dowozu,
- organizowanie masowych imprez rekreacyjno-sportowych i turystycznych.

2. Działania w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży:

- zwiększenie dostępu do opieki pielęgniarskiej i lekarskiej, w tym specjalistycznej (m.in. stomatologicznej),

- promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.

3. Działania w zakresie poprawy sytuacji dzieci niepełnosprawnych:

- zapewnienie dzieciom niepełnosprawnym właściwej opieki,
- otoczenie opieką psychologiczną rodziców dzieci niepełnosprawnych,
- udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzicom dzieci niepełnosprawnych,
- prowadzenie działań integracyjnych w środowisku lokalnym (organizowanie wspólnych spotkań, imprez, zajęć),
- zwiększenie dostępu do opieki medycznej,
- zapewnienie dzieciom niepełnosprawnym środka transportu (zakup specjalnego samochodu) oraz szerszego dostępu do sprzętu rehabilitacyjnego i placówek rehabilitacyjnych,
- likwidowanie barier architektonicznych.

4. Działania w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży:

- organizowanie spotkań z rodzicami poświęconych bezpieczeństwu dzieci i młodzieży;
- zwiększenie liczby patroli policyjnych, szczególnie w miejscach pobytu młodzieży, popołudniami i w dni wolne od zajęć,
- zamontowanie monitoringu wizyjnego placówek szkolnych finansowanego z programu ministerialnego,
- zamontowanie sygnalizacji świetlnej w Osuchowie,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego po zajęciach lekcyjnych i właściwej opieki,
- wyposażanie dzieci w elementy odblaskowe.

5. Działania w zakresie wsparcia dzieci z rodzin ubogich:

- udzielanie dzieciom i młodzieży wsparcia finansowego (przyznawanie stypendiów, dofinansowanie wycieczek szkolnych, wypoczynku zimowego i letniego) oraz rzeczowego (wyprawki szkolne, pomoc w uzyskaniu podręczników, przyborów szkolnych, wsparcie w postaci dożywiania) i w formie pracy socjalnej,
- organizowanie i dofinansowanie wypoczynku rodzinnego (nie tylko dla rodzin z problemem alkoholowym),
- pomoc finansowa dla uzdolnionych dzieci z rodzin ubogich,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań,
- tworzenie grup wsparcia i zapewnienie dostępu do poradnictwa i pomocy terapeutycznej.

3.2 WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA I JEGO RODZINY

Głównym celem Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” jest umożliwienie rzeczywistej i pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie psychologiczne, społeczne, funkcjonalne i ekonomiczne ich rodzin.

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- zapewnienie dostępu do wszechstronnej opieki nad kobietą w okresie ciąży (w tym powikłanej), porodu i połogu;
- rozwój wsparcia środowiskowego dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
- zagwarantowanie wsparcia rodzin i dzieci z wadą letalną;
- zapewnienie interdyscyplinarnego wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, umożliwiającego objęcie specjalistyczną opieką dziecka oraz jego rodziny;
- utworzenie ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych;
- podniesienie jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej oraz zwiększenie efektywności i dostępności do rehabilitacji dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie

- i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, powstałych w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu;
- wsparcie członków rodziny w opiece nad osobą niepełnosprawną poprzez możliwość uzyskania pomocy w formie opieki wytchnieniowej;
 - wsparcie rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków domowych;
 - zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne;
 - tworzenie i rozwój mieszkalnictwa chronionego oraz wspomagane na rzecz osób niepełnosprawnych;
 - wsparcie osób niepełnosprawnych poprzez rozwój sieci samorządowych placówek działających na rzecz osiągania przez te osoby samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym;
 - wsparcie rodziców i opiekunów dzieci i osób niepełnosprawnych w podejmowaniu i utrzymywaniu aktywności zawodowej;
 - umożliwienie opiekunom osób niepełnosprawnych łączenia pracy ze sprawowaniem opieki nad osobą niepełnosprawną;
 - wsparcie opiekunów pracujących w przypadku choroby dziecka niepełnosprawnego;
 - wzmocnienie profilaktycznego aspektu zadań asystenta rodziny;
 - zapewnienie informacji o dostępnych formach wsparcia dla rodzin, osób niepełnosprawnych i ich opiekunów;
 - promowanie wartości rodzinnych w społeczności lokalnej;
 - aktywizacja organizacji pozarządowych w budowie systemu wsparcia dziecka i rodziny;
 - aktywizacja i wsparcie samorządów w wypełnianiu zadań własnych na rzecz osób niepełnosprawnych;
 - tworzenie prawa odpowiadającego potrzebom osób niepełnosprawnych i ich rodzinom.

3.3 KWESTIA DZIECKA

Polityka społeczna zajmuje się dziećmi jako grupą wymagającą szczególnej troski i ochrony. Działalność na rzecz dzieci polega przede wszystkim na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, służby zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego.

System opieki nad dziećmi potrzebującymi wsparcia organizują instytucje państwowe, samorządy, organizacje pozarządowe. Na system ten składają się:

- domy pomocy społecznej dla dzieci specjalnej troski,
- pogotowia opiekuńcze,
- domy dziecka,
- ośrodki szkolno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży,
- ogniska wychowawcze,
- placówki środowiskowe zapobiegające niedostosowaniu społecznemu i osamotnieniu dzieci i młodzieży oraz zapewniające pomoc rodzicom mającym trudności w wychowaniu dzieci,
- wioski dziecięce,
- ośrodki adopcyjno-opiekuńcze,
- rodziny zastępcze,

- rodzinne domy dziecka,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Wszystkie te placówki wyrównują szanse dzieci i młodzieży, niemniej dziecko, dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości, powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.

Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej pozwoliły na zdiagnozowanie środowiska szkolnego pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej wśród uczniów oraz uzyskać informacje o działaniach opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych oraz leczniczych prowadzonych wśród dzieci i młodzieży.

Do problemów społecznych najczęściej występujących na terenie szkoły i w domu rodzinnym uczniów zaliczyli: sięganie po środki uzależniające, stosowanie agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, potrzebę sprawowania opieki przez kuratora sądowego, zaniedbanie przez dom, kradzieże oraz niszczenie mienia szkolnego.

Zasoby i oferta szkolna

Wszystkie szkoły zapewniają dostęp do Internetu, korzystanie z sali gimnastycznej, a dożywianie uczniów. W niektórych szkołach funkcjonują klasy integracyjne. Szkoły znajdujące się na terenie Gminy Mszczonów zatrudnia pedagoga logopedę oraz psychologa.

Wszystkie placówki oferują zajęcia dodatkowe: różnorodnie tematycznie koła zainteresowań, zajęcia sportowe i taneczne, a dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne i socjoterapeutyczne.

Działania profilaktyczne i naprawcze oraz badania konieczne do podjęcia

Określając działania profilaktyczne i naprawcze konieczne do przeprowadzenia na terenie szkoły to potrzeba zintensyfikowania szkolnych programów profilaktycznych – przede wszystkim antynikotynowego i antyalkoholowego, uzależnienie młodzieży szkolnej od telefonu komórkowego (fonoholizm). Ten ostatni jest często spotykanym uzależnieniem zwłaszcza wśród nastolatków, że staje się powszechnym problemem wśród wielu współczesnych rodzin. Ponadto również ważna jest pedagogizacja rodziców, której celem powinno być zminimalizowanie zaniedbań wychowawczych, a także konieczność prowadzenia pracy z uczniem dysfunkcyjnym poprzez objęcie go wzmożoną opieką pedagoga i psychologa.

Bezpieczeństwo w gminie

W Gminie Mszczonów są rejonu wymagające szczególnej interwencji ze względu na sytuację dziecka. Do takich miejsc należą: blokowiska, klatki schodowe, piwnice, teren za Miejskim Ośrodkiem Kultury, teren zabaw za placem zabaw przy ul. Szkolnej, parki miejskie, pustostany, pomieszczenia dla pasażerów PKS, okolice dawnego dworca kolejowego, miejsca wypoczynku wokół niestrzeżonych zbiorników wodnych.

Potrzeby dzieci i młodzieży

Na terenie Gminy Mszczonów konieczne jest zapewnienie szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez zwiększenie liczby zajęć dodatkowych oraz organizowanie wyjazdów do teatru i kina. Dla części uczniów nieodzowny byłby udział w zajęciach prowadzonych przez terapeutę.

Możliwości przyczynienia się przez szkoły do poprawy sytuacji dziecka

Zastanawiając się nad tym, w jaki sposób szkoła może się przyczynić do poprawy sytuacji dziecka, pedagodzy deklarują gotowość udzielania pomocy psychologicznej i pedagogicznej, udostępniania pomieszczeń szkoły na zajęcia terapeutyczne, dodatkowe zajęcia sportowe i w celu zorganizowania kolonii. Konieczne jest również prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych i organizowanie spotkań rodziców dzieci niepełnosprawnych.

3.4 PRACA Z RODZINĄ PRZEŻYWAJĄCĄ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH W GMINIE MSZCZONÓW

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszczonowie realizując Gminny Program Opieki nad Dzieckiem i Rodziną ze szczególną uwagą traktuje kwestie dotyczące dziecka. koncentruje się na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych oraz eliminowaniu czynników ryzyka nieprzystosowania społecznego.

Praca socjalna z konkretną osobą, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, rozpoczyna się od wnikliwej diagnozy jej położenia. Następnie planowane są działania zmierzające do poprawy sytuacji, po czym przystępuje się do ich realizacji. Praca socjalna powinna rozwinąć poczucie własnej wartości osoby, której udziela się pomocy, wykorzystać tkwiące w niej możliwości.

W całym tym procesie osoba oczekująca pomocy powinna być aktywnym partnerem. Pracę socjalną z osobą i rodziną przeżywającą problemy w wypełnianiu funkcji-opiekuńczo-wychowawczej

w formie:

- doradztwa
- skierowania na leczenie
- rozmowy motywacyjnej
- diagnozy rodziny
- skierowania do specjalisty
- wspólnego planowania
- koordynowania działań klienta
- spotkania rodzinnego
- pomocy w formie napisania podania lub innego dokumentu
- przeciwdziałania przemocy
- pomocy w rozwiązywaniu kryzysów rodzinnych, osobistych, szkolnych, rówieśniczych
- współpracy ze wszystkimi instytucjami, organizacjami w celu
- ujednoczenia oddziaływań wychowawczych
- organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Mszczonów
- wyszukiwania ofert pracy
- pomocy w zaopatrzeniu w niezbędną odzież i obuwie dla rodzin z terenu gminy Mszczonów
- pomoc w zakupie książek i pomocy szkolnych dla dzieci
- zabezpieczenia dzieciom ciepłego posiłku w szkole

Konsultacja i poradnictwo specjalistyczne prowadzone przez radcę prawnego i psychologa

·prowadzenie bezpłatnego specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (udzielanie indywidualnych konsultacji psychologicznych, prawnych, pedagogicznych)

·organizowanie porad prawnych i psychologicznych dla rodzin mających przydzielonego asystenta rodziny.

Asystent rodziny koncentruje się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej rodziny oraz wypełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych przy wykorzystaniu zasobów własnych rodzin oraz wsparcia środowiska lokalnego.

Praca asystenta rodziny w szczególności polegała na:

- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.

Realizatorzy i partnerzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny starają się poprawić sytuację dziecka i rodziny, poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ograniczenia patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka w ramach swoich kompetencji. Założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy, aby eliminować takie sytuacje, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

3.5. ZASOBY

Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie kwestii dziecka i rodziny są instytucje działające na terenie gminy. Prezentujemy te, które mogą mieć największy wpływ na poprawę sytuacji i dziecka i rodziny.

Tabela 3. Instytucje mające największy wpływ na poprawę sytuacji dziecka i rodziny w gminie Mszczonów

L.p.	Nazwa instytucji	Kontakt
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszczonowie	ul. Grójecka 45, 96-320 Mszczonów, tel. 046 857 12 73
2.	Mszczonowski Ośrodek Kultury w Mszczonowie	96-320 Mszczonów, ul. Warszawska 33, tel. (046) 857 1663
3.	Miejska Biblioteka Publiczna w Mszczonowie	96-320 Mszczonów, ul. Szkolna 5, tel. (046) 857 1346
4.	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mszczonowie	96-320 Mszczonów, ul. Szkolna 1, tel. (046) 857 2505
5.	Gminne Centrum Informacji w Mszczonowie	96-320 Mszczonów, ul. Żyrardowska 4, tel. (046) 857 1199
6.	Centrum Usług Wspólnych w Mszczonowie	96-320 Mszczonów, ul. Grójecka 45, tel. (046) 857 1322
7.	Miejskie Przedszkole Nr 1 w Mszczonowie	96-320 Mszczonów, ul. Tarczyńska 28
8.	Szkoła Podstawowa w Bobrowcach	Bobrowce, ul. Mszczonowska 5, 96-323 Osuchów, tel. (046) 857 4491
9.	Szkoła Podstawowa w Lutkówce	Lutówka, ul. Szkolna 1, 96-323 Osuchów, tel. (046) 857 4427
10.	Szkoła Podstawowa im. Jana Adama Maklakiewicza w Mszczonowie	96-320 Mszczonów, ul. Warszawska 27, tel. (046)857 1232
11.	Szkoła Podstawowa w Piekarach	Piekary, ul. Piekarska 47, 96-323 Osuchów,

		tel. (046) 857 4927
12.	Szkoła Podstawowa we Wręcza	Wręcza, ul. Szkolna 50, 96-300 Żyrardów, tel. (046) 857 5350
13.	Szkoła Podstawowa im. Księdza Kanonika Mariana Lipskiego w Osuchowie,	ul. Szkolna I, 96-323 Osuchów

Dane z Urzędu Miejskiego w Mszczonowie

3.6 PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Zespół wspierający Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszczonowie w opracowaniu niniejszego dokumentu, opierając się na materiale analitycznym oraz przesłankach wynikających z ogólnopolskich dokumentów diagnostycznych i programowych, uznał, że działania zaprogramowane w ramach lokalnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną powinny służyć:

- wspieraniu rodziny,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym,
- polepszeniu stanu zdrowia populacji, w szczególności poprzez rozwój sportu i rekreacji,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.

W zakresie wsparcia rodziny należy wspomagać jej potencjał rozwojowy, a także udzielać pomocy rodzinom zagrożonym ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym poprzez budowanie ich bezpieczeństwa socjalnego. W tym kontekście istotne jest wzmacnianie systemu gwarantującego prawidłowy przebieg procesu wychowawczego oraz chronienie dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem. Równie ważne jest prowadzenie działań służących poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów uzdolnionych i niepełnosprawnych.

Istotnym zagadnieniem jest także promowanie zdrowia oraz rozwijanie sportu i rekreacji. Działania podejmowane w tym zakresie powinny służyć poprawie warunków do aktywności ruchowej dzieci i młodzieży oraz kompensacji deficytów zdrowotnych i wspieraniu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym. Ponadto należy zwiększać poziom bezpieczeństwa dzieci, młodzieży oraz rodziny, prowadząc, przy współpracy z lokalnymi instytucjami, organizacjami i służbami, działania profilaktyczno-edukacyjno-wychowawcze w środowisku lokalnym.

4. GŁÓWNE CELE PROGRAMU

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz działania profilaktyczne na rzecz wzmacniania rodziny, poprzez realizowanie skoordynowanej polityki społecznej przez wyspecjalizowane instytucje samorządu lokalnego.

- Cel szczegółowy 1

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.

- Cel szczegółowy 2

Podejmowanie działań interdyscyplinarnych, zapobiegających powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie zaistniałych.

- Cel szczegółowy 3

Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.

- Cel szczegółowy 4

Propagowanie i inicjowanie działań na rzecz wspierania rodziny w wychowywaniu dzieci.

- Cel szczegółowy 5

Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się wspieraniem rodzin.

5. ZADANIA PROGRAMU

Zadania programu, zakładane rezultaty oraz realizatorów określają poniższe tabele:

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 <i>Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.</i>		
Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy
1) Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom potrzebującym zasiłki okresowe, celowe, rodzinne z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, sp. zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów. 2) Objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży szkolnej. 3) Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia	1) Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny. 2) Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych. 3) Nauczanie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych.	MOPS w Mszczonowie NZOZ w Mszczonowie placówki oświatowe
CEL SZCZEGÓŁOWY 2 <i>Podjęcie działań interdyscyplinarnych, zapobiegających powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie zaistniałych.</i>		
Zadania	Zakładane rezultaty	Realizatorzy

<p>1) Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną, w tym poprzez pracę socjalną.</p> <p>2) Zapewnienie opieki asystenta rodziny, rodzinom wykazującym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>3) Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą i uzależnieniami.</p> <p>4) Zapewnienie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego.</p> <p>5) Monitorowanie i diagnozowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i wykluczeniem społecznym, oraz motywowanie do podjęcia terapii.</p> <p>6) Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.</p>	<p>1) Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zjawiskami społecznymi.</p> <p>2) Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.</p> <p>3) Współpraca pomiędzy osobami i instytucjami pracującymi na rzecz rodziny.</p> <p>4) Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby społeczne.</p>	<p>MOPS, GKRPA NGO, Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze, Placówki oświatowe Punkt Konsultacyjny- psycholog Komisariat Policji Służba zdrowia- przychodnie PCPR.</p>
---	--	---

CEL SZCZEGÓŁOWY 3

Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.

Zadania	Zakładane	Realizatorzy
<p>1) Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej.</p> <p>2) Kierowanie członków rodzin do uczestnictwa w programach i projektach systemowych.</p> <p>3) Monitoring sytuacji dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.</p>	<p>1) Wykreowanie prawidłowych postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych.</p> <p>2) Systemowa pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych wykluczeniem.</p>	<p>MOPS Komisariat Policji Placówki oświatowe</p>

CEL SZCZEGÓŁOWY 4

Propagowanie i inicjowanie działań na rzecz wspierania rodziny w wychowaniu dzieci.

Zadania	Zakładane	Realizatorzy
---------	-----------	--------------

<p>1) Inicjowanie i wspieranie realizacji programów przeciwdziałających patologii wśród dzieci i młodzieży, profilaktyki uzależnień realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym, wspieranie wychowawczej roli ośrodka wsparcia dziennego.</p> <p>2) Promowanie rodziny i działań podejmowanych na rzecz dziecka i rodziny.</p> <p>3) Wspieranie działań poprzez upowszechnianie informacji o uprawnieniach rodziny oraz instytucjach i formach wsparcia</p>	<p>1) Podniesienie umiejętności i rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców.</p> <p>2) Wzrost świadomości i w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie funkcjonowania i planowania rodziny.</p> <p>3) Podniesienie możliwości rozwoju i edukacji dzieci i młodzieży.</p> <p>4) Promowanie i wspieranie form spędzania czasu wolnego wśród członków rodzin.</p>	<p>MOPS Placówki oświatowe GKRPA Burmistrz Miasta</p>
---	--	---

CEL SZCZEGÓŁOWY 5
Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się wspieraniem rodzin.

Zadania	Zakładane	Realizatorzy
<p>1) Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników wspierających rodziny, poprzez udział w szkoleniach, stażach i studiach</p>	<p>1) Podniesienie kwalifikacji osób pracujących z rodzinami</p> <p>2) Podniesienie skuteczności podejmowan</p>	<p>MOPS Placówki oświatowe</p>

podyplomowyc h	ych działań pomocowych	
-------------------	---------------------------	--

6. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Miasta i Gminy Mszczonów. Zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmięczenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

7. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Ustawa z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej definiuje zakres zadania do realizacji przez gminy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające.
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

8. REALIZATORZY PROGRAMU

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Placówki oświatowe,
- Urząd Miejski
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- GKRPA,
- Komisariat Policji
- Sąd Rejonowy,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Stowarzyszenia pozarządowe.

9. SPODZIEWANE REZULTATY

- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami poprzez zrealizowanie celów szczegółowych.

- Podniesienie jakości usług świadczonych przez jednostki zaangażowane w Program.
- Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz opieki nad dzieckiem i rodziną.
- Poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym.
- Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.
- Zmiana postaw społecznych.
- Zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych.
- Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego.

10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTU

Źródła finansowania Projektu Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 realizowane będą w ramach środków budżetu Miasta i Gminy Mszczonów, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

11. EWALUACJA PROGRAMU

W ramach ewaluacji Programu prowadzony będzie monitoring. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone zadania. Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mszczonów umożliwi:

- a) rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy,
- b) ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- c) stan zaawansowania prowadzonych działań,
- d) ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy – zebranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań profilaktycznych na lata następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

Monitorowanie programu odbywa się na podstawie sprawozdawczości sporządzonej w corocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności Miejskiego Ośrodka Społecznej, przedkładanym Burmistrzowi Mszczonowa.

Dodatkowo sporządzane będą sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny, które zostaną przekazane wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art.187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mszczonów stworzył lokalny system ochrony oraz wsparcia rodzin z dziećmi, w szczególności przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Mszczonowie.

Głównym zadaniem Programu jest tworzenie możliwości, poprawa warunków dla prawidłowego rozwoju i funkcjonowania dziecka w życiu społecznym.

Program ma również na celu wspieranie rodziny, w przypadku gdy pomoc jest potrzebna oraz eliminowanie dysfunkcji w zachowaniu osób będących w trudnej sytuacji społecznej.

Dysfunkcje w rodzinie powodują nieprawidłowe zachowania dziecka, takie jak agresja, nadpobudliwość, brak umiejętności funkcjonowania w grupie rówieśniczej, trudności w nauce.

Z przeprowadzonej analizy danych wynika, iż główną przyczyną powstawania dysfunkcji w rodzinach jest brak odpowiednich wzorców z jakich mogą brać przykład dzieci wychowujące się w rodzinach dysfunkcyjnych, zagrożonych zjawiskami patologii społecznej oraz nieumiejętność zachowania się w sytuacjach problemowych. Najczęstszym problemem, pojawiającym się w rodzinach dysfunkcyjnych jest alkoholizm, narkomania, powstawanie nieformalnych grup rówieśniczych, a także stosowanie nieprawidłowych metod wychowawczych przez rodziców.

Opieka nad dzieckiem i rodziną stała się integralną częścią szerokiego systemu pomocy społecznej.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powyższym problemom poprzez tworzenie odpowiedniego systemu wspierającego rodzinę i dzieci w taki sposób aby byli w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami.

Celem głównym Gminnego Programu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną jest zapewnienie kompleksowej opieki oraz wsparcia dzieciom i rodzinom z terenu Gminy Mszczonów, polepszenie sytuacji rodzin, poprawa jakości życia, promowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zjawiskom patologii i wykluczenia społecznego.

Zadaniem Programu jest również umożliwienie rozwoju dzieciom, przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których rodziny nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny niezbędne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które starają się wspierać rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Najważniejszą rzeczą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwojowych dla dzieci oraz młodzieży, w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Istotne jest również, aby wszystkie rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji wychowawczych względem swoich dzieci miały zapewnioną pomoc specjalistyczną (psychologiczną, socjalną, prawną, pedagogiczną).

Uzasadnienie

Wypełniając obowiązek nałożony na gminy w art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 821 z późn. zm.) i uznając zasadność opracowania i wdrażania programów wspierania rodziny, w oparciu o doświadczenia z poprzednich okresów opracowano Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mszczonów na lata 2020- 2022.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mszczonów na lata 2020-2022 został opracowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mszczonowie i ma na celu wzmocnienie pozycji dziecka i rodziny na terenie gminy. Działania podejmowane w ramach lokalnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną mają za zadanie służyć:

- wspieraniu rodziny,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym,
- polepszeniu stanu zdrowia populacji,
- w szczególności poprzez rozwój sportu i rekreacji,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.

W zakresie wsparcia rodziny należy wspomagać jej potencjał rozwojowy, a także udzielać pomocy rodzinom zagrożonym ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym poprzez budowanie ich bezpieczeństwa socjalnego. W tym kontekście istotne jest wzmocnianie systemu gwarantującego prawidłowy przebieg procesu wychowawczego oraz chronienie dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem. Równie ważne jest prowadzenie działań służących poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów uzdolnionych i niepełnosprawnych. Istotnym zagadnieniem jest także promowanie zdrowia oraz rozwijanie sportu i rekreacji. Działania podejmowane w tym zakresie powinny służyć poprawie warunków do aktywności ruchowej dzieci i młodzieży oraz kompensacji deficytów zdrowotnych i wspieraniu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym. Ponadto należy zwiększać poziom bezpieczeństwa dzieci, młodzieży oraz rodziny, prowadząc, przy współpracy z lokalnymi instytucjami, organizacjami i służbami, działania profilaktyczno-edukacyjno-wychowawcze w środowisku lokalnym.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mszczonów na lata 2020-2022 zaprezentowano cele strategiczne, operacyjne i zadania, których osiągnięcie i realizacja powinny stać się przedmiotem szczególnej troski ze strony instytucji gminnych i ich społecznych partnerów. Głównym zadaniem Systemu jest tworzenie możliwości, poprawa warunków dla prawidłowego rozwoju i funkcjonowania dziecka w życiu społecznym Gminny Program Wspierania Rodziny ma również na celu wspieranie rodziny, w przypadku gdy pomoc jest potrzebna oraz eliminowanie dysfunkcji w zachowaniu osób będących w trudnej sytuacji społecznej. Dysfunkcje w rodzinie powodują nieprawidłowe zachowania dziecka, takie jak agresja, nadpobudliwość, brak umiejętności funkcjonowania w grupie rówieśniczej, trudności w nauce. Z przeprowadzonej analizy danych wynika, iż główną przyczyną powstawania dysfunkcji w rodzinach jest brak odpowiednich wzorców z jakich mogą brać przykład dzieci wychowujące się w rodzinach dysfunkcyjnych, zagrożonych zjawiskami patologii

społecznej oraz nieumiejętność zachowania się w sytuacjach problemowych. Najczęstszym problemem, pojawiającym się w rodzinach dysfunkcyjnych alkoholizm, narkomania, powstawanie niepożądanych nieformalnych grup rówieśniczych, a także stosowanie nieprawidłowych metod wychowawczych przez rodziców. Opieka nad dzieckiem i rodziną stała się integralną częścią szerokiego systemu pomocy społecznej. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powyższym problemom poprzez tworzenie odpowiedniego systemu wspierającego rodzinę i dzieci w taki sposób aby byli w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Celem głównym programu jest zapewnienie kompleksowej opieki oraz wsparcia dzieciom i rodzinom z terenu Gminy Mszczonów, polepszenie sytuacji rodzin, poprawa jakości życia, promowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zjawiskom patologii i wykluczenia społecznego. Zadaniem Gminnego Systemu jest również umożliwienie rozwoju dzieciom, przewyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których rodziny nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości. Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny niezbędne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które starają się wspierać rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Najważniejszą rzeczą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwojowych dla dzieci oraz młodzieży, w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Istotne jest również, aby wszystkie rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji wychowawczych względem swoich dzieci miały zapewnioną pomoc specjalistyczną (psychologiczną, socjalną, prawną, pedagogiczną).